

ว่านสีทึบ (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยูวิกทอรี (CMU Victory)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ที่อยู่ 239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50200
โทรศัพท์ 053-943617

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ว่านสีทึบลูกผสม พันธุ์ซีเอ็มยูวิกทอรี เป็นลูกผสมของว่านสีทึบสีแดง ที่เกิดจากการผสมระหว่างว่านสีทึบ *Hippeastrum* 'Green goddess' แม่พันธุ์ และว่านสีทึบ *Hippeastrum* 'Papillio' พ่อพันธุ์ พัฒนาพันธุ์โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เริ่มคัดเลือกต้นพ่อพันธุ์ และแม่พันธุ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 และทำการผสมในปี พ.ศ. 2551 เมื่อติดผลและเมล็ดจึงนำมาเพาะ ได้จำนวนต้นอ่อน 15 ต้น ออกดอกครั้งแรกในปี พ.ศ. 2555 จากนั้นจึงปลูกทดสอบความคงตัวของสายพันธุ์ และทำการคัดเลือกสายพันธุ์จำนวน 3 รุ่น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 – 2557 ในปี พ.ศ. 2558 ทำการปลูกขยายว่านสีทึบลูกผสมดังกล่าว ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร. ไสระยา ร่วมรังสี สังกัดภาควิชาพืชศาสตร์และปฐพีศาสตร์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นนักปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท	ชื่อไทย ว่านสีทึบ วงศ์ Amaryllidaceae ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Hippeastrum</i> hybrid ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ล้มลุก
ราก	รากเป็นระบบรากฝอย (fibrous root system) และมีรากพิเศษ (adventitious root) เจริญมาจากส่วนฐานหัว (basal plate) มีลักษณะเรียวยาวไปทางปลายเล็กน้อย ยาว 1 – 3 ฟุต รากอ่อนสีขาว รากแก่สีน้ำตาลอ่อน ปลายรากแตกแขนง
ต้น	ลำต้นใต้ดิน (underground stem) หัวแบบหอม (bulb) ลักษณะคล้ายหัวหอม เส้นรอบวง 20 – 25 เซนติเมตร มีกลุ่มของใบเกล็ด (scale leaf) หุ้มล้อมรอบส่วนที่เป็นลำต้นแท้จริง ซึ่งมีขนาดเล็ก สั้น หนา ขอบและปล้องถี่ (ฐานหัว) หลายชั้น ใบเกล็ดชั้นนอกมีลักษณะแห้งเป็นแผ่นบาง ๆ (tunic) ใบเกล็ดชั้นในอวบน้ำ (succulent) ทำหน้าที่สะสมอาหาร
ใบ	ใบเดี่ยว เรียงสลับ (alternate) รูปแถบ (linear) มีจำนวน 7 – 10 ใบ กว้าง 3 - 4 เซนติเมตร ยาว 60 - 65 เซนติเมตร ปลายใบแหลม (acute) ขอบใบเรียบ (entire) แผ่นใบบอบน้ำ ผิวใบเกลี้ยง (glabrous)
ดอก	ช่อดอกแบบช่อซี่ร่ม (umbel) ยาว 55 - 60 เซนติเมตร ก้านช่อดอก (peduncle) ยาว 45 - 50 เซนติเมตร อวบน้ำ สีเขียว มีใบประดับ (bract) รองรับช่อดอก ดอกย่อย (floret) มีจำนวน 4 ดอก เส้นผ่านศูนย์กลางดอกย่อย 12 -14 เซนติเมตร โคนกลีบเลี้ยง และกลีบดอกเชื่อมกันเป็นหลอด (perianth tube) สั้น ๆ กลีบรวม (tepals) 6 กลีบ กลีบดอกคล้ายรูปโล่หนา มีสีแดง (red group 48B) มีแถบสีขาวที่กลางกลีบจากโคนกลีบถึงปลายกลีบ (white group 155D) ขอบเรียบ เกสรเพศผู้ (stamen) 6 อัน อับเรณู (anther) สีเหลือง ก้านชูเกสรเพศผู้ (filament) สีแดง เกสรเพศเมีย (pistil) สีขาว ก้านยอดเกสรเพศเมีย (style) สีแดง

- ผล** ผลแบบผลแห้งแตก (capsule) มี 3 พู สีเขียว เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 – 3 เซนติเมตร เมล็ดมีขนาดใหญ่ ลักษณะแบน มีปีก สีดำ
- ลักษณะอื่น ๆ**
1. อายุตั้งแต่ปลูกโดยใช้หัวขนาดใหญ่จนกระทั่งออกดอก 30 – 45 วัน
  2. การแตกหน่อใหม่ประมาณ 7 หน่อ/กอ
  3. ช่อดอกประมาณ 2 ช่อ/กอ
- ลักษณะเด่น**
1. กลีบดอกขนาดใหญ่สีแดงมีแถบสีขาวที่กลางกลีบจากโคนกลีบถึงปลายกลีบ ขอบเรียบ
  2. ก้านช่อดอกยาว ตรง และแข็งแรง
  3. อายุปักแจกันนาน 7 วัน

วานสีทศ (ลูกผสม) พันธุ์ซีเอ็มยูวิกทอรี